

Відкритий урок

«Людина та натовп»

Урок засвоєння нових знань

Тема: Людина та натовп

Мета: Сформувати в учнів поняття про натовп ,
розвивати вміння самозахисту,
виховувати ставлення до власного життя ,
як найвищої цінності.

Обладнання:

Малюнки із зображенням різних видів натовпу ,запис на касеті (гамір на вулиці),індивідуальні картки , таблиця щільності натовпу , схема « Види натовпу»

Хід уроку:

I . Організаційний момент.

Доброго дня, шановні десятикласники!
Сьогодні у нас урок незвичний, - відкритий. На цьому уроці присутні гості.

II. Оголошення теми ,мети ,плану уроку.

Тема: Людина та натовп

Мета: сформувати поняття про натовп ,
розвивати вміння самозахисту,
виховувати ставлення до власного життя ,
як найвищої цінності.

- План: 1. Небезпека натовпу.
2. Види натовпу.
3. Феномен натовпу.
4. Паніка.

III. Актуалізація опорних знань учнів , організація уваги.

- Що означає на Вашу думку слово «натовп»?
- За яких обставин людина може потрапити в натовп?
- Ви потрапляли коли-небудь в натовп?
- Що Ви відчували?
- Чим небезпечний натовп?

IV. Вивчення нового матеріалу.

НАТОВП (юрба) – це скупчення людей на вулицях , площах ,або інших місцях.

Для того щоб Ви уявили наскільки небезпечне таке явище як натовп прослухайте таку інформацію.

- 18 травня 1896 року на Хотинському полі (Росія) під час роздачі царських подарунків з нагоди коронації Миколи II загинуло 1389 чоловік і 1300 отримали тяжкі травми.
- 8 березня 1953 року в Москві під час поховання Сталіна у тіснєві загинули більше ніж півтори тисячі чоловік.
- 10 березня 1975 року в Сокольниках (Москва) грали хокейні збірні СРСР і Канади . Канадську команду супроводжували рідні і друзі , які щедро роздавали вболівальникам значки , жуйки , наклейки . Після гри сотні підлітків кинулися до автобуса за сувенірами. У натовпі загинула 21 особа.

- 20 жовтня 1982 року в Лужниках (Москва) відбувався футбольний матч 1/16 фіналу кубка УЄФА між московським «Спартак» і нідерландським «Харлемом». В той день зранку випав перший сніг , подув холодний вітер і температура впала до -10С . Було продано не більше 10 тис. білетів. Адміністрація Лужників вирішила розмістити вболівальників на одній трибуні «С» . Так простіше було слідкувати за порядком . Молодь зібрали в окремий сектор , а потім оточили їх , як потенційно небезпечні елементи , подвійним колом міліції . До останньої хвилини у ворота нідерландського клубу було забито лише один м'яч . Багато москвичів уже не сподівалися на удачу команди і потягнулися до виходу, штовхаючись , і ковзаючи по сходах. В цей час (за 20 сек. До фінального свистка) «Спартак» забиває другий гол у ворота гостей. Уболівальники вирішили повернутися , а згори в тунель заштовхували все нових і нових людей .

В результаті два некерованих потоки людей зустрілися на вузьких сходах. В то день загинуло у натовпі 340 чоловік.

- 30 листопада 1998 року у Червонограді на Львівщині 4 школяра загинуло, 10 було тяжко травмовано в кінотеатрі « Україна» після перегляду кінофільму «Армагедон».

- Як-но пролунав дзвінок із останнього уроку , старшокласники однієї зі шкіл зірвалися з місць і побігли до сходів. У цей момент по них дружньо йшли першокласники , яких відпустили трохи раніше. Старшокласники не захотіли чекати малечу і пішли на «таран». У результаті чого малюки були зметені і розтоптані. Результатом 11 першокласників померло на місці , 15 – відвезла «швидка» в реанімацію.

Дякую учням. Ви почули ,що може зробити натовп з людьми.

Натовп – це завжди дуже велика група людей , яка існує

протягом дуже короткого часу і тому не встигає розмежуватися за певними інтересами та виконуваними функціями.

Люди в натовпі розміщуються дуже щільно на невеликій площі, тобто перебувають у безпосередній близькості, що дає їм змогу підтримувати зоровий та слуховий контакти, постійно одержуючи інформацію про реакції одне одного на зовнішні стимули.

Переймаючись єдиним настроєм і відчуваючи силу, натовп швидко змінює напрям дій.

За характером утворення і метою розрізняють такі види натовпу:

1. ВИПАДКОВИЙ – увагу людей привернула якась подія (ДТП)
2. ЕКСПРЕСИВНИЙ- утворився із бажанням висловити якісь свої почуття (горе – похорон, радість – весілля)
3. КОНВЕНЦІЙНИЙ – учасники масових розваг (дискотеки, футбол)
4. ДІЮЧИЙ:
  - А) АГРЕСИВНИЙ – самосуд розгніваної юрби над злодієм.
  - Б) ПАНІЧНИЙ – втеча від небезпеки – пожежа.
  - В) КОРИСЛИВИЙ- пов'язаний з бажанням оволодіти цінностями чи благами – сідати в автобус.
  - Г) ПОВСТАНСЬКИЙ – виникає при обуренні людей діями влади – революція.

Наступне наше питання «Психологія натовпу» або «Феномен натовпу» Натовп вводить людину у стан трансу, гіпнотично впливаючи на неї, позбавляє індивідуальних рис, примушує робити те, що б вона ніколи не зробила б із власної волі. Називається це феноменом натовпу. Це відбувається тому, що:

1. Людина втрачає свою індивідуальність.
2. Особистість «зливається» з «колективною душею», схиляється до однакових вчинків, рішень.
3. Підвищується емоційне сприйняття.
4. Зменшується інтелектуальний потенціал.
5. Натовп діє авторитарно і владно.
6. Людина почуває себе у цілковитій «безпеці», що часто поєднується з відчуттям безвідповідальності.
7. Інстинкт самозбереження переважає над всім.
8. Спілкування з натовпом неабияке мистецтво. Виступати потрібно категорично, недвозначно.

Натовп схильний сприймати навіювання. Навіювання супроводжується процесом зараження. У натовпі завжди є лідери , які використовують свою емоційність , навіюваність , безвідповідальність.

Ефект натовпу поширюється не лише на малі групи . Натовпом можуть бути цілі народи.

Скажіть мені , будь-ласка, коли ватажки використовували народи.

Найбільшою загрозою натовпу є паніка.

Вона має такі основні риси:

- Панічна втеча завжди спрямована в протилежний бік від небезпеки.
- Напрямок втечі не є випадковим (тікає завжди знайомою дорогою)
- За характером панічна втеча асоціальна (мати може кинути дитину , чоловік – жінку)
- Людина , охоплена панікою завжди вірить , що ситуація небезпечна.
- Людина , охоплена панікою завжди погано мислить.
- Нейтралізувати паніку може або сильне емоційне гальмо , або диво.

У. Розв'язування ситуативних завдань.

У кожного з вас на парті є конверти . Відкрийте їх ,будь-ласка. Там написана ситуація натовпу. Ваше завдання визначити який це вид натовпу

УІ. Домашнє завдання.

Кожний з Вас має знайти шляхи виходу з цих ситуацій. Усі Ваші проаналізуємо на наступному уроці.

